

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής
Ανάπτυξης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

ΔΙΑΛΕΞΗ 11: Θεωρίες Ενδογενούς Μεγέθυνσης

Δρ. Βασίλης Τσέλιος

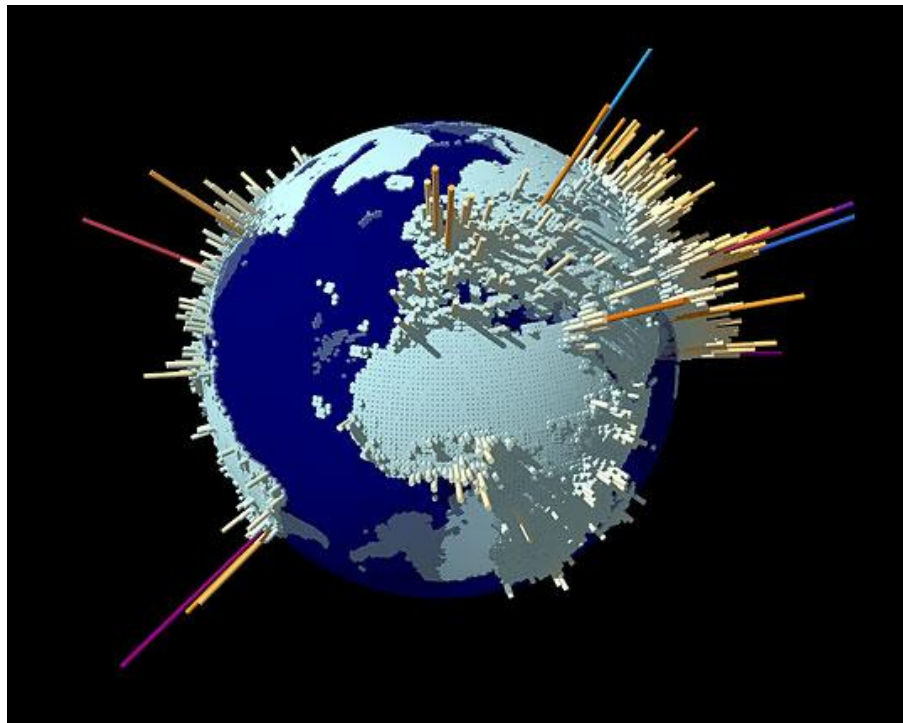
Αναπληρωτής Καθηγητής Περιφερειακής Οικονομικής

Αριθμός γραφείου: Γ21

E-mail: vtselios@prd.uth.gr

Στόχος

- Η κατανόηση των θεωριών της ενδογενούς μεγέθυνσης (endogenous growth theory)

Περιεχόμενα

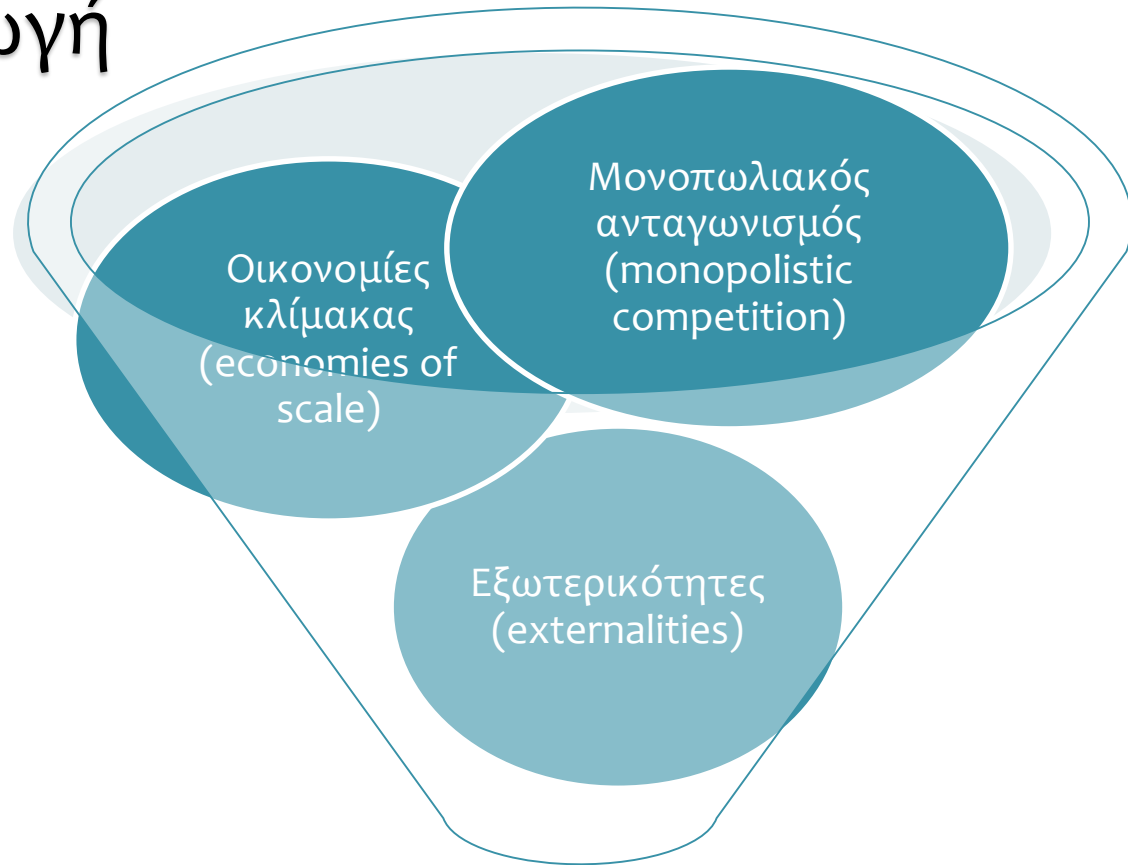
- Εισαγωγή
- Η θεωρία της ενδογενούς μεγέθυνσης
- Συμπεράσματα

- Θυμηθείτε την νεοκλασική θεωρία

Εισαγωγή

Η θεωρία της ενδογενούς ανάπτυξης και η
θεωρία της νέας οικονομικής γεωγραφίας

Η θεωρία της ενδογενούς ανάπτυξης

- Το υπόδειγμα του Romer (1986) (endogenous broad capital)

Επένδυση σε
απόθεμα
κεφαλαίου
(investment in
capital stock)

Εκμάθηση διά της
πείρας (learning by
doing) &
εξωτερικότητες
γνώσης (knowledge
spillovers)

Η τεχνολογία
γίνεται δημόσιο
αγαθό ('public
good')

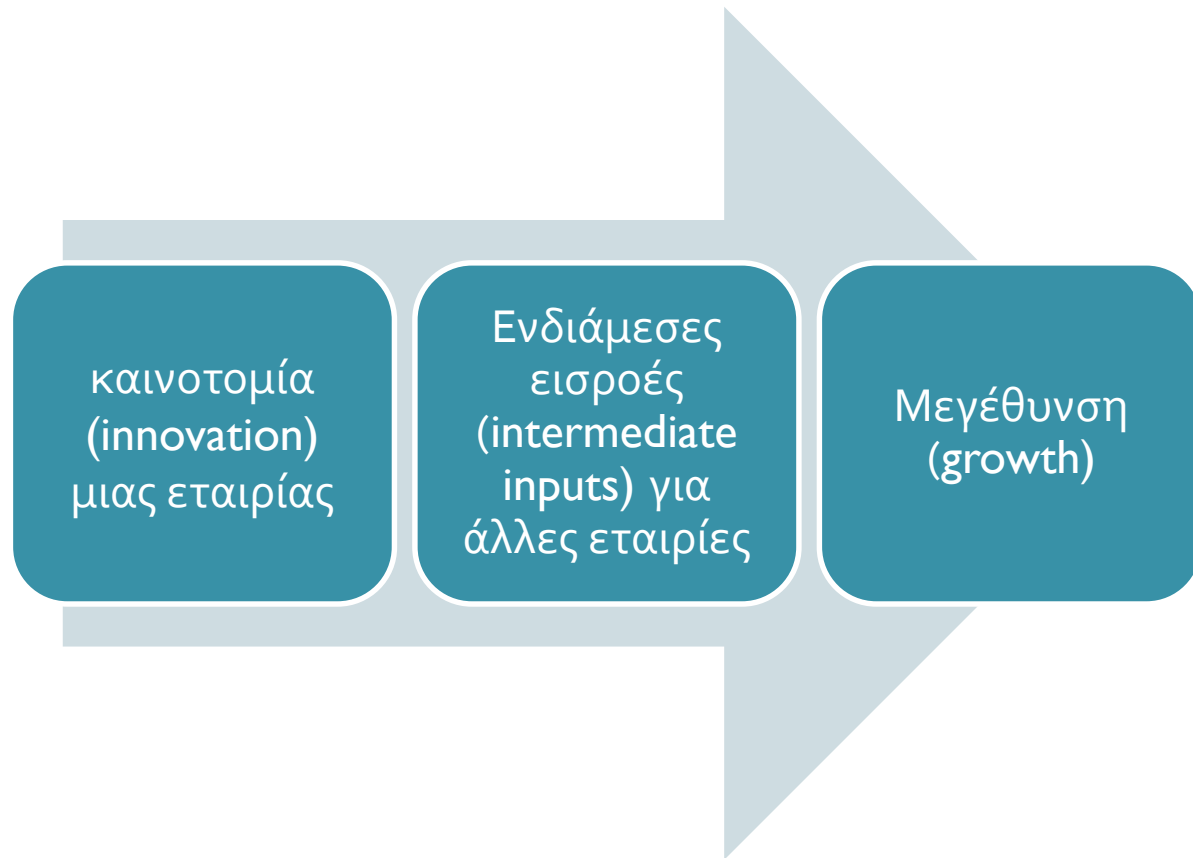
Η θεωρία της ενδογενούς ανάπτυξης

- Το υπόδειγμα του Lucas (1988) (intentional human capital)

Η θεωρία της ενδογενούς ανάπτυξης

- Το υπόδειγμα του Romer (1990) (Schumpeterian endogenous innovation)

Η θεωρία της ενδογενούς ανάπτυξης

Η θεωρία της ενδογενούς ανάπτυξης

- Η θεωρία της ενδογενούς ανάπτυξης αποτελεί τη βάση για την αμφισβήτηση της κυρίαρχης στρατηγικής της «από τα πάνω» ανάπτυξης (top-down development). Η προσέγγιση της «**από τα κάτω**» **ανάπτυξης** (bottom-up development) είναι αυτή που κερδίζει συνεχώς έδαφος.
- Η θεωρία της ενδογενούς ανάπτυξης προτάσσει την έννοια της **τοπικής ανάπτυξης (local development)** μέσω της εξασθένισης των λειτουργικών σχέσεων (εξάρτησης) και την αντικατάστασή τους από οριζόντιες χωρικές σχέσεις στη βάση των (ιστορικών, γεωγραφικών, συναισθηματικών) δεσμών που συνδέουν τα μέλη μιας γεωγραφικά προσδιορισμένης χωρικής ενότητας μεταξύ τους και με τη χωρική ενότητα καθαυτή.

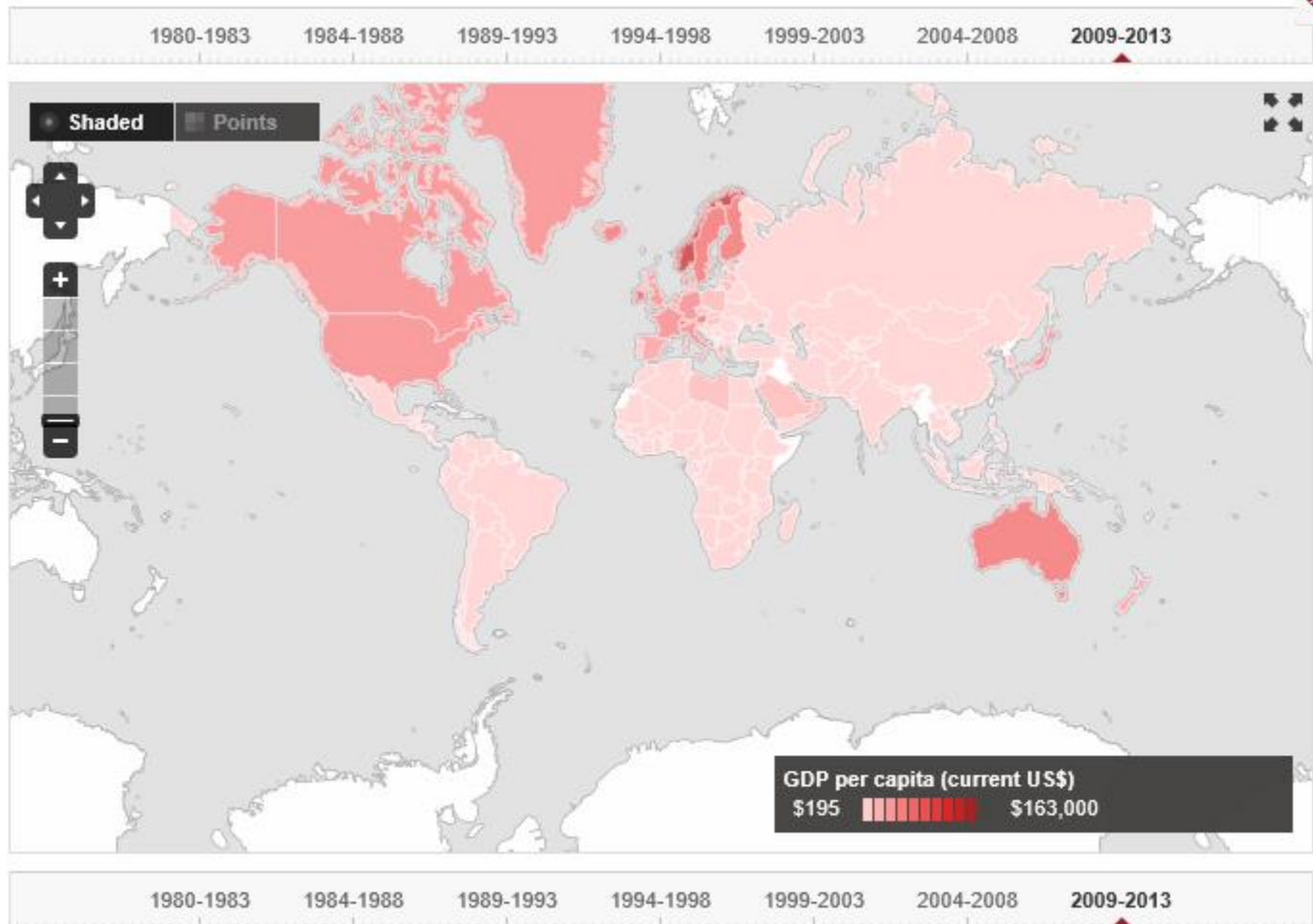
Η θεωρία της ενδογενούς ανάπτυξης

- Η βασική κριτική η οποία έχει ασκηθεί στη θεωρία της ενδογενούς ανάπτυξης έγκειται στην **αδυναμία εφαρμογής της στις αναπτυσσόμενες χώρες**. Αυτό διότι η δημιουργία ανθρώπινου κεφαλαίου μέσω της επένδυσης στη γνώση ενέχει τον κίνδυνο της «διαρροής εγκεφάλων» (brain-drain).
- Ο εν λόγω κίνδυνος είναι υπαρκτός εφόσον η οικονομία στερείται της παραγωγικής διάρθρωσης εκείνης η οποία είναι απαραίτητη προκειμένου να απορροφηθεί το υφιστάμενο ανθρώπινο κεφάλαιο.

Η θεωρία της ενδογενούς ανάπτυξης

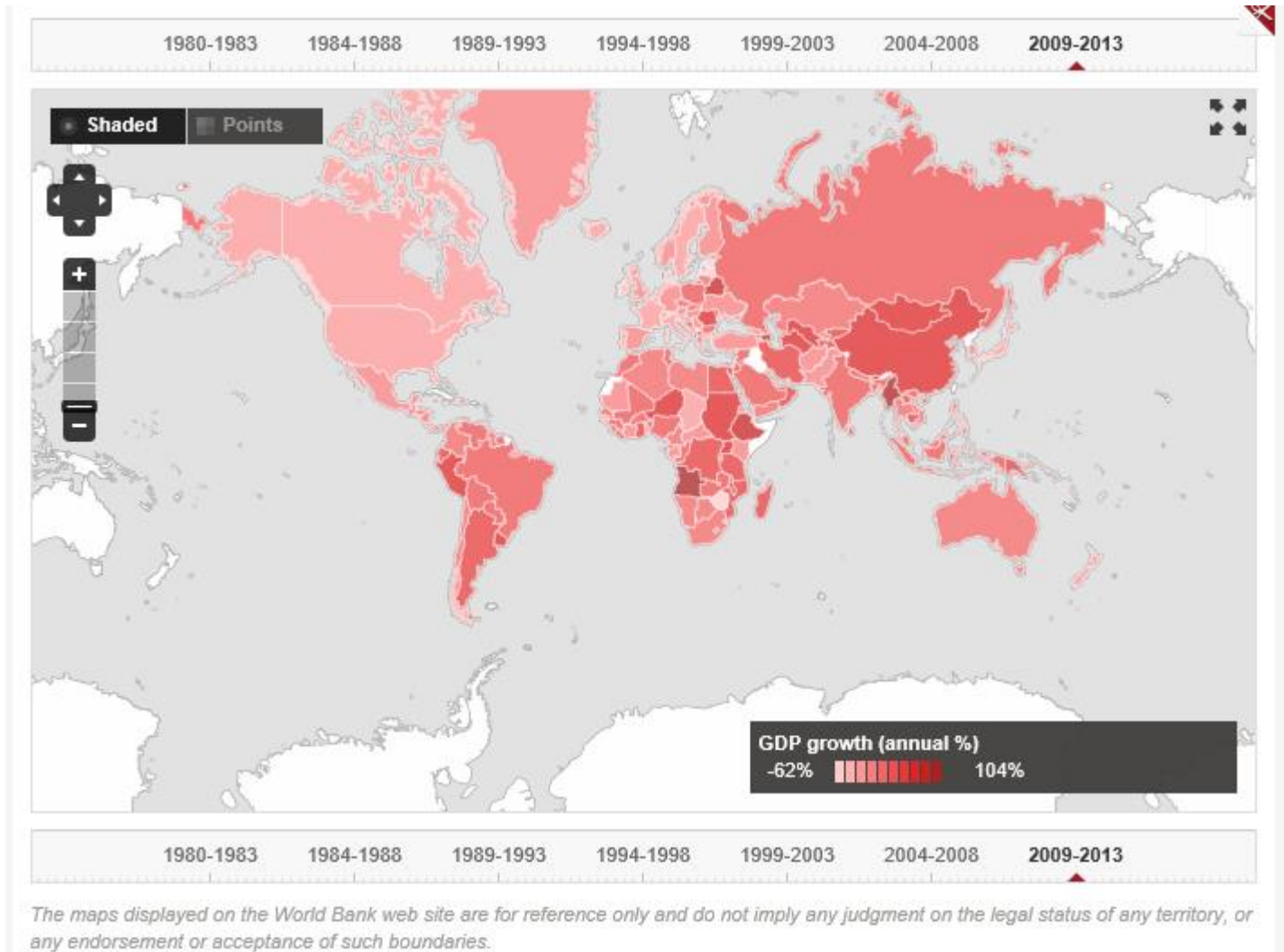
- Επιπτώσεις της οικονομικής ολοκλήρωσης / παγκοσμιοποίηση
  - Νεοκλασική προσέγγιση
    - Σύγκλιση (convergence)
  - Θεωρία της ενδογενούς ανάπτυξης
    - Απόκλιση (divergence) / Σύγκλιση κατά ομάδες (club convergence)

Ανισότητες σε εθνικό επίπεδο

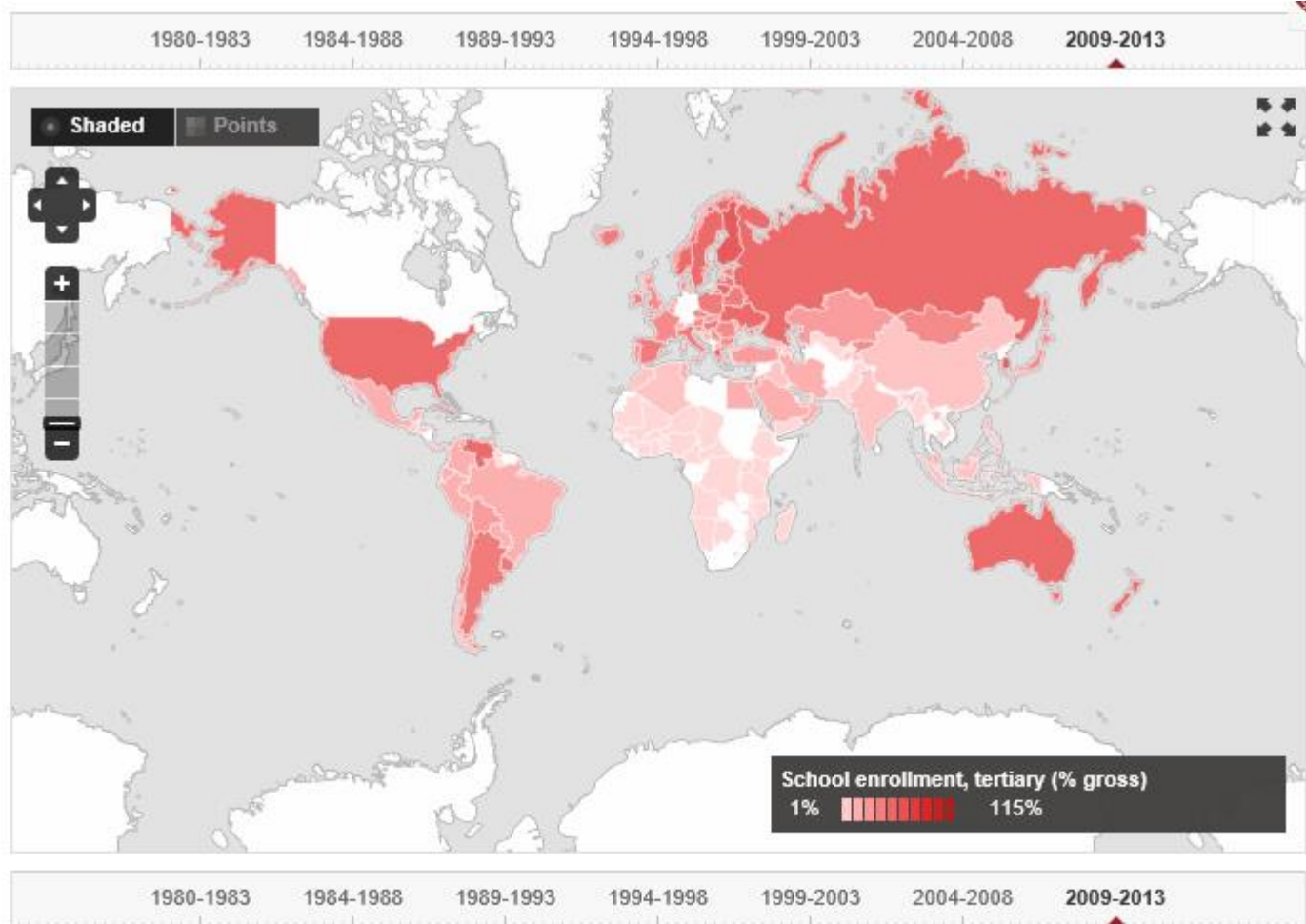

The maps displayed on the World Bank web site are for reference only and do not imply any judgment on the legal status of any territory, or any endorsement or acceptance of such boundaries.

Ανισότητες σε εθνικό επίπεδο

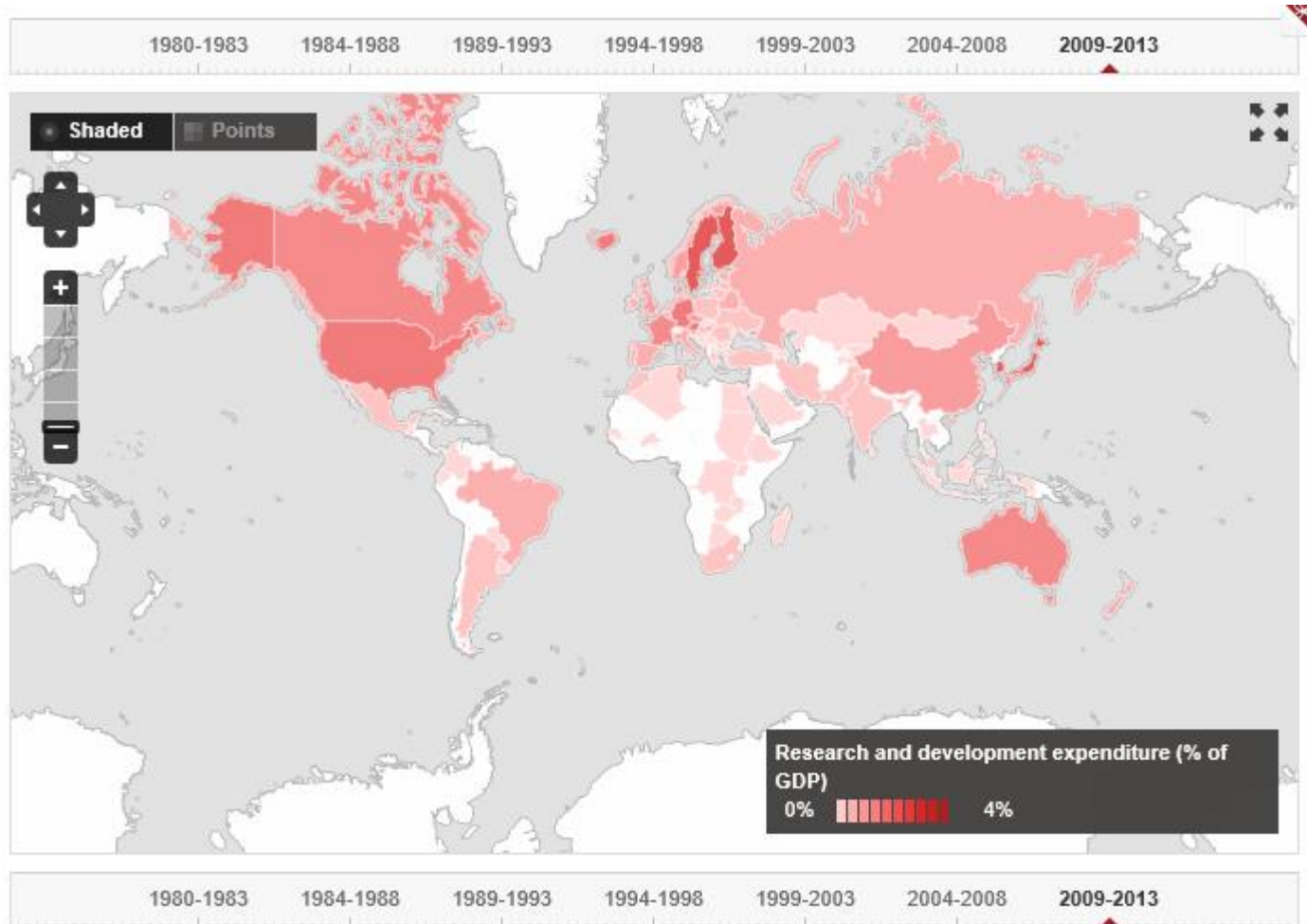

Ανισότητες σε εθνικό επίπεδο

The maps displayed on the World Bank web site are for reference only and do not imply any judgment on the legal status of any territory, or any endorsement or acceptance of such boundaries.

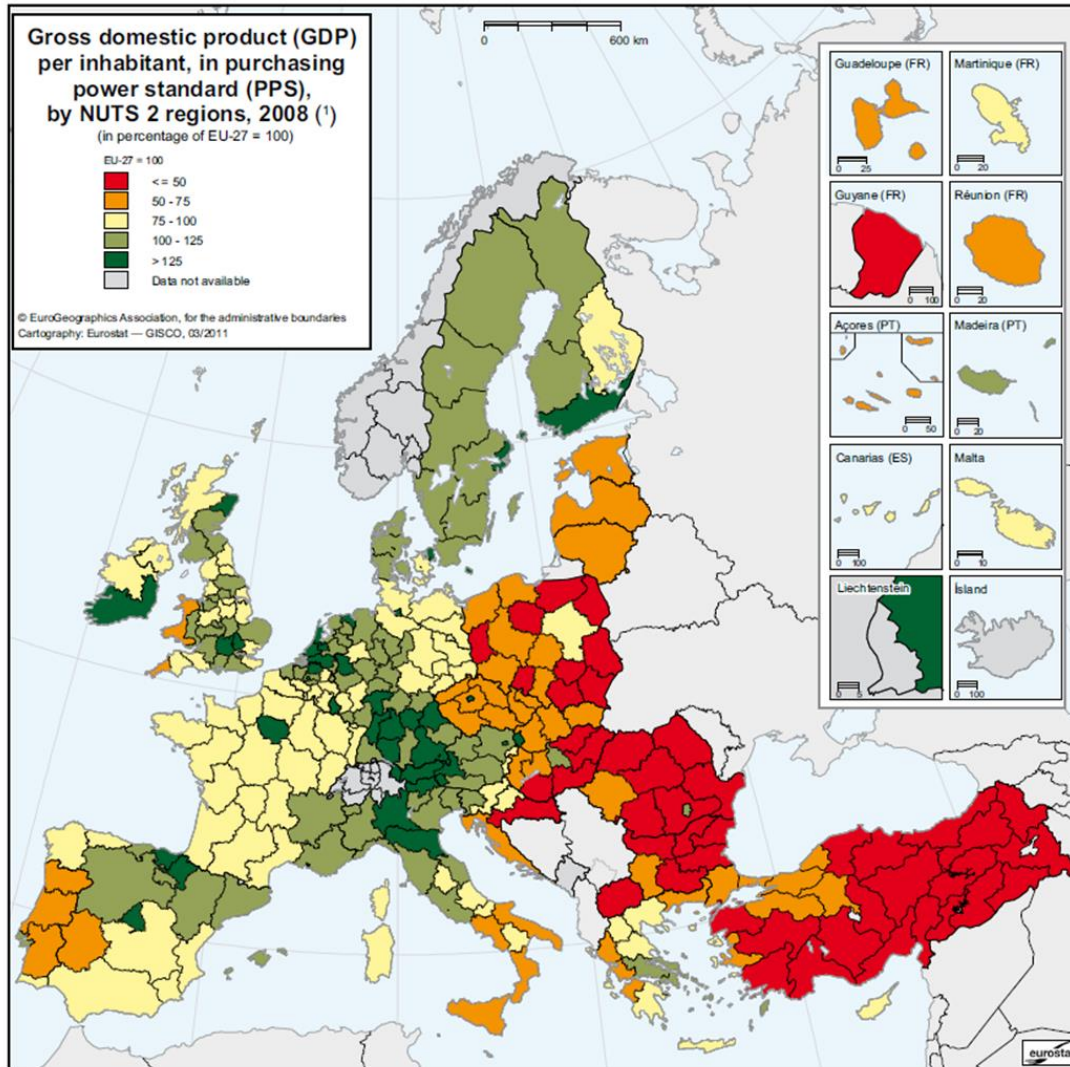
Ανισότητες σε εθνικό επίπεδο

The maps displayed on the World Bank web site are for reference only and do not imply any judgment on the legal status of any territory, or any endorsement or acceptance of such boundaries.

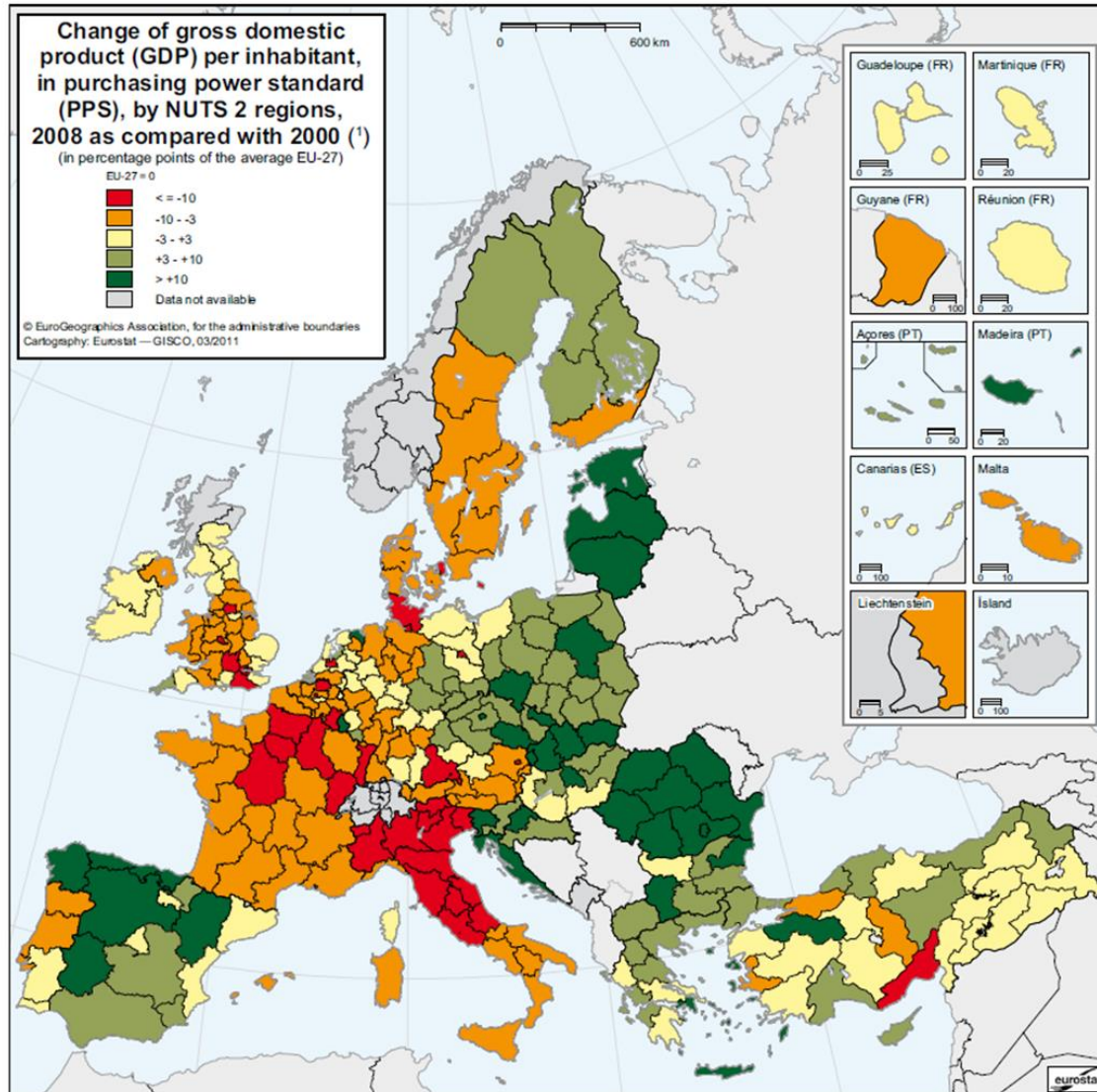
Ανισότητες σε περιφερειακό επίπεδο

(*) Turkey, 2006.

Source: Eurostat (online data code: nama_r_e2gdp).

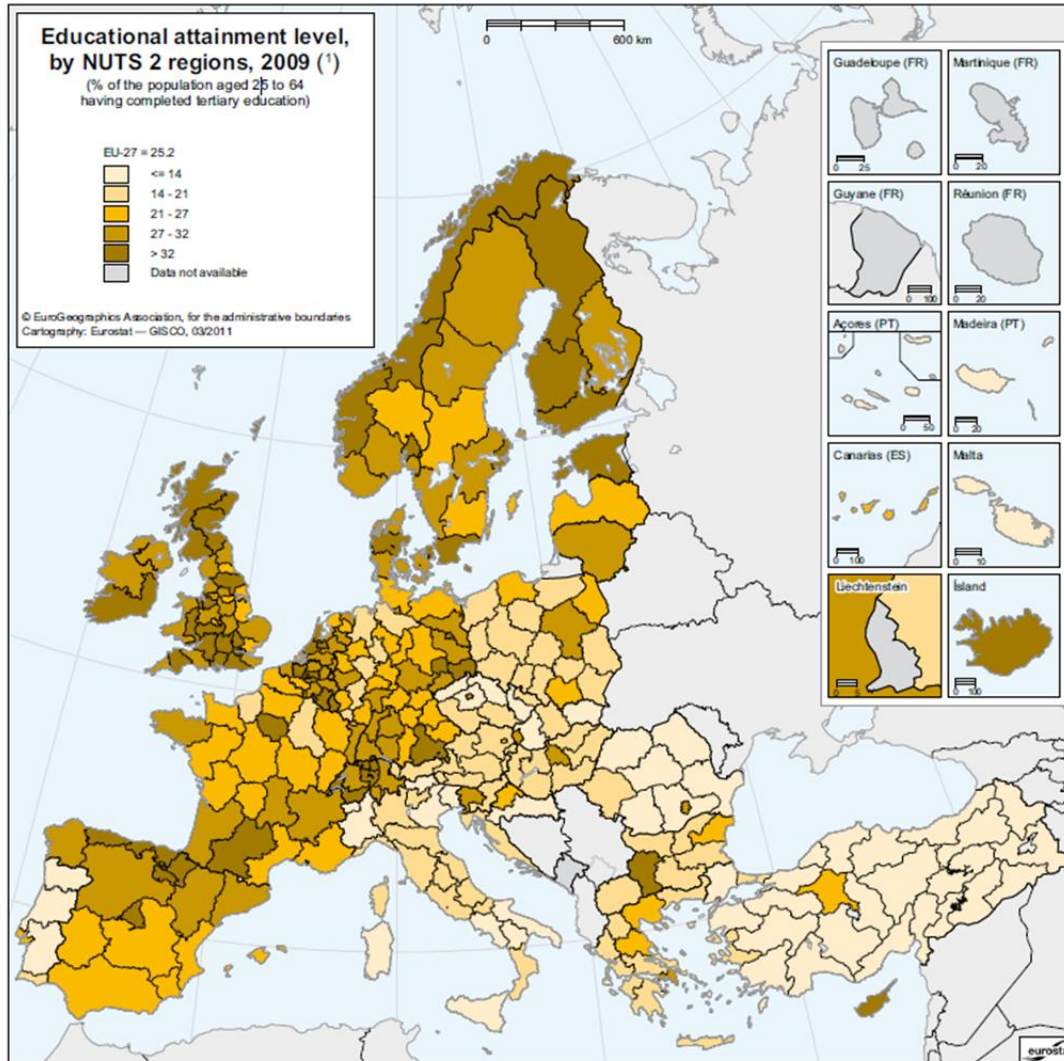
Ανισότητες σε περιφερειακό επίπεδο

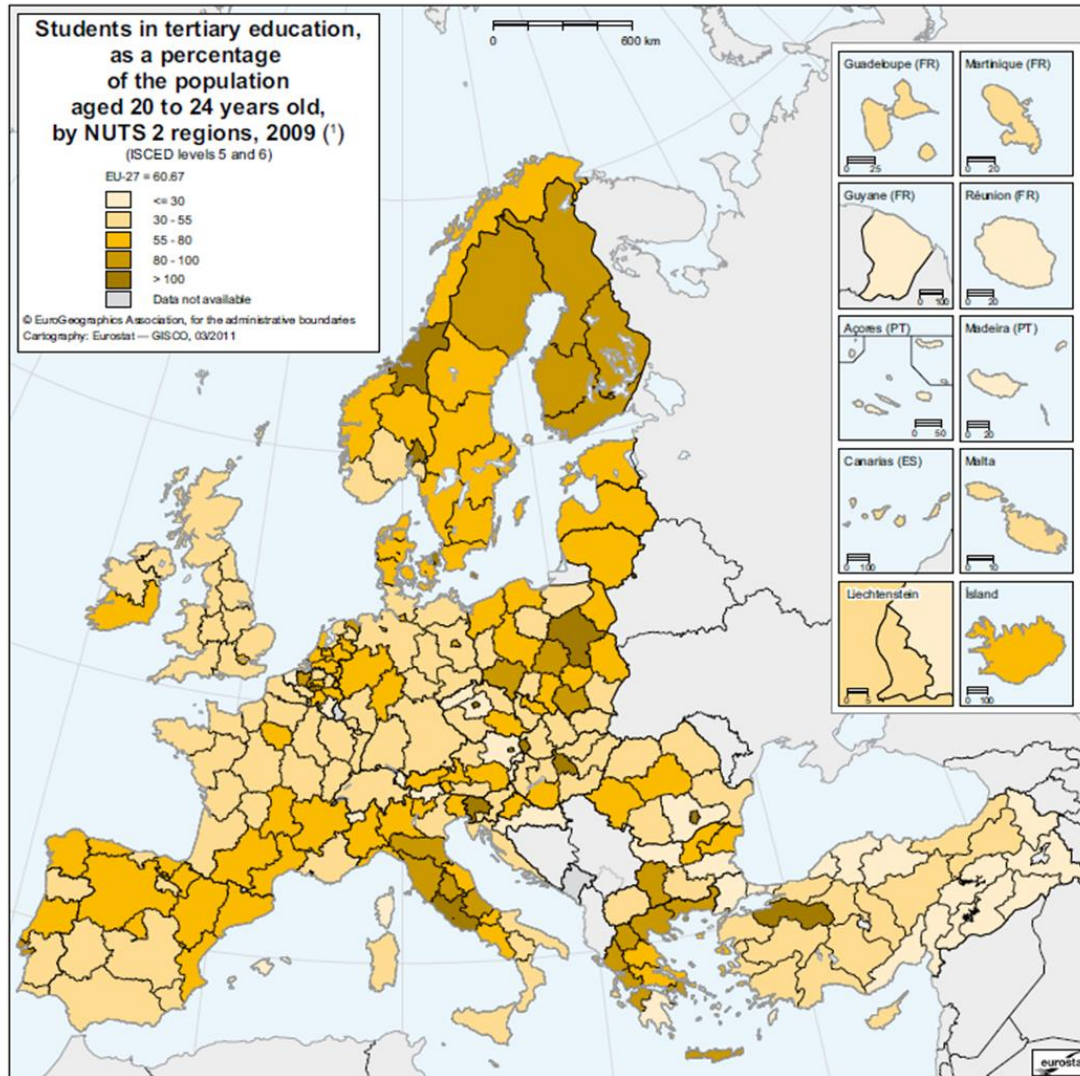
⁽¹⁾ Denmark, Eurostat estimate; Turkey, 2006 as compared with 2000; Croatia, 2008 as compared with 2001.

Source: Eurostat (online data code: nama_r_e2gdp).

Ανισότητες σε περιφερειακό επίπεδο

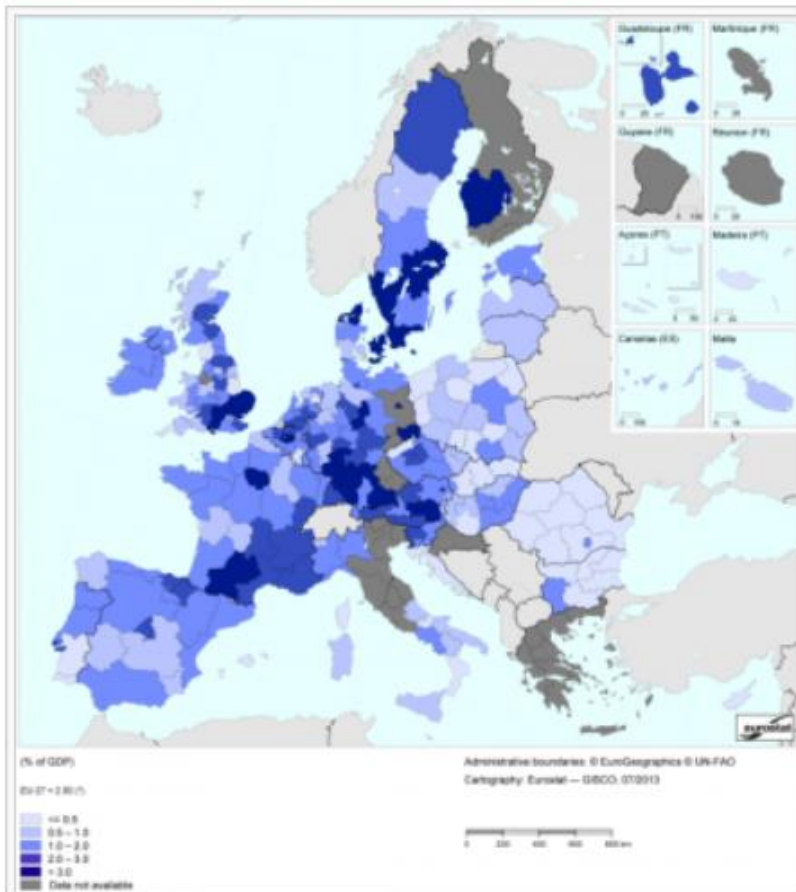

Ανισότητες σε περιφερειακό επίπεδο

(¹) Data covers enrolments at regional level in school year 2008/09; Belgium, Greece and United Kingdom, 2008; Switzerland, national level; Germany and United Kingdom, by NUTS 1 regions.
Source: Eurostat (online data code: tgs00094).

Ανισότητες σε περιφερειακό επίπεδο

Map 1: Gross domestic expenditure on R&D, by NUTS 2 regions, 2010

(% of GDP)

Source: Eurostat online data code [\(rd_e_gerdreg\)](#) - (*) Belgium, Croatia, Denmark, Germany, France, the Netherlands, Austria, Sweden, the United Kingdom and Iceland, 2009 data; EU-27, Ireland, Luxembourg, the Netherlands and the United Kingdom, estimated data.

Συμπεράσματα

Σύγκλιση /
Απόκλιση

Περιφερειακή
πολιτική

